

Lathund för granskning av egna arbeten vid specialistexamen i obstetrik och gynekologi

1. Studiens upplägg

Varför gjordes studien? Vilken klinisk/pedagogisk frågeställning har man sökt besvara?

Vilken typ av studie rör det sig om?

- Primär studie (experiment, RCT (randomiserad kontrollerad behandlingsstudie), kohortstudie, fall-kontroll studie, tvärsnittsstudie, fall-rapport)?

- Sekundär studie (översikt/litteraturstudie, systematisk översikt, meta-analys, kliniska rekommendationer/vårdprogram)?

Försök definiera vilken typ av studie det rör sig om, gå sedan vidare till de metodologiska frågorna som är relevanta nedan. Om du inte tycker att den passar in i någon av kategorierna, gå vidare till punkt 3 och 4.

Är studieupplägget adekvat för att besvara frågan/testa hypotesen?

2. Metodologiska frågor

Experimentell studie: Vilken typ av intervention gjordes? Fanns kontroll?
Var antalet mätningar/individer tillräckligt stort?

RCT: Typ av kontroll (placebo el. annan behandling)?
Randomiserades deltagarna till olika behandlingar?
Var behandlingen blindad?
Har man redovisat bortfallet?
Var deltagarantalet tillräckligt stort (powerberäkning redovisad)?
Vilket utfall (effekt/händelse) mätte man och hur?

Kohortstudie: Hur valdes kohorten ut? Hur stor var den? Hur lång var uppföljningstiden? Hur stort var bortfallet? Undersöktes alla deltagarna lika noggrant under studiens gång?

Fall-kontrollstudie: Hur rekryterades fallen? Hur valdes kontrollgruppen ut? Var kontrollerna matchade t.ex. avseende ålder?

Tvärsnittsstudie: Beskriver studien en sjukdoms prevalens eller undersöks ett misstänkt orsakssamband? Hur har studiegruppen valts ut? Är den representativ för alla med samma sjukdom eller i samma situation?
Hur har data samlats in?

Syst. review, meta-analys: Behandlar studien en viktig klinisk frågeställning? Är sökningen redovisad (databaser, sökord, opublicerade resultat)? Är sökningen tillräckligt heltäckande? Är de ingående studierna metodologiskt

granskade och värderade? Vilka studier inkluderades ej och varför?

Kliniska guidelines
(vårdprogram):

Behandlas ett viktigt kliniskt problem? Är rekommendationerna evidensbaserade, d.v.s. anges evidensstyrka eller relevanta referenser? Framgår det vem som står bakom rekommendationerna och hur ofta de kommer att uppdateras? Är rekommendationerna kliniskt relevanta, lätta att förstå och tillräckligt flexibla?

3. Analys och konklusion

Är de statistiska metoderna beskrivna? Uppfattar du att relevanta metoder använts? Om två grupper har jämförts, var dessa lika vid studiestart eller har man korrigerat för olikheter? Vilka andra felkällor kan du identifiera?

Hur har man valt att presentera resultatet? Är tabeller och figurer tydliga och lätta att begripa?

Hur har klinisk signifikans diskuterats i förhållande till statistisk signifikans?

Är resultaten överförbara på andra grupper (extern validitet)?

Finns det överensstämmelse mellan frågeställningar (aims) och konklusion?

Är konklusionen klar och tydlig? Ger resultaten tillräckligt stöd för de konklusioner som framförts? Har alla tänkbara förklaringar till resultaten diskuterats?

4. Allmänt

Är arbetet välskrivet och lätt att läsa? Återspeglar titeln innehållet? Är arbetet tillräckligt omfattande och grundligt genomfört?

Vilken betydelse kan arbetet ha på sikt vad gäller vårdrutiner, patientsäkerhet, undervisning, ekonomi? Andra positiva eller negativa effekter?

Kan resultaten få etiska konsekvenser?

Hur kan man tolka resultaten ur ett genusperspektiv?

Borde man gå vidare med ytterligare forskning och hur skulle man lägga upp en sådan studie?